

Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 69 του 1991

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ Ή ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι.—ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμος του 1991.

Συνοπτικός
τίτλος.

2. Για σκοπούς του παρόντος Νόμου:

Ερμηνεία.

«άδεια» σημαίνει άδεια για απόρριψη που εκδίδεται με βάση τα άρθρα 12 και 21·

«απόβλητο» περιλαμβάνει:

(α) Οποιαδήποτε ουσία που αποτελεί άχρηστο στερεό απόβλητο ή υγρό απόβλητο·

(β) οποιοδήποτε υλικό ή αντικείμενο το οποίο προορίζεται να απορριφθεί ως σπασμένο, φθαρμένο, μολυσμένο ή άλλως πως καταστραμμένο, ή άλλη ανεπιθύμητη ύλη ή αντικείμενο,

και οι όροι «απόβλητο υλικό» ή «απόβλητη ύλη» θα ερμηνεύονται ανάλογα·

«Αρχιεπιθεωρητής» σημαίνει τον Αρχιεπιθεωρητή που ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30·

«βιομηχανικές πηγές» περιλαμβάνουν όλες τις πηγές που αναφέρονται στο άρθρο 2 του περί Ελέγχου της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης Νόμου·

«διαχειριστής» σημαίνει πρόσωπο το οποίο έχει τη γενική ευθύνη και αρμοδιότητα για τη λειτουργία μιας διεργασίας·

«νερά της Κύπρου» περιλαμβάνουν την αιγιαλίτιδα ζώνη της Κύπρου και όλα τα επιφανειακά και υπόγεια νερά της Κύπρου καθώς και όλα τα νερά οποιουδήποτε υδατοφράκτη ή δεξαμενής, αλλά δεν περιλαμβάνουν—

(i) Νερά ιδιωτικού οχετού ή αποχέτευσης ή μονάδων επεξεργασίας αστικών αποβλήτων·

(ii) νερά ιδιωτικού θαλάμου, ντεποζίτου, δεξαμενής ή άλλου δοχείου·

«ποιοτικοί στόχοι» σημαίνει την ποιότητα του νερού αναφορικά με φυσικά, χημικά και βιολογικά συστατικά, της οποίας επιδιώκεται η επίτευξη και διατήρηση·

«ρυάκι» σημαίνει κάθε ροή νερού στην επιφάνεια της γης, είτε φυσική είτε τεχνητή, αλλά δεν περιλαμβάνει οποιαδήποτε αποχέτευση που ανήκει σε τοπική αρχή.

«ρύπανση» σημαίνει αλλοίωση της φύσης ή των χαρακτηριστικών του νερού ή οποιωνδήποτε συστατικών του ή αλλοίωση ή προσθήκη οποιασδήποτε ουσίας η οποία μεταφέρεται εν αιωρήσει ή διαλυμένη μέσα στο νερό, έτσι ώστε αυτό να καθίσταται λιγότερο κατάλληλο για οποιοδήποτε σκοπό ή λιγότερο ικανό να συντηρήσει τη φυσική χλωρίδα και πανίδα που βρίσκεται μέσα σ' αυτό, και ο όρος «ρυπαίνω» θα ερμηνεύεται ανάλογα.

Πρώτος
Πίνακας.
Μέρος I.

«Τεχνική Επιτροπή» σημαίνει την Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος που ιδρύεται με βάση το Μέρος I του Πρώτου Πίνακα.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

«υφιστάμενη απόρριψη» σημαίνει συνεχή ή τακτική απόρριψη αποβλήτου για περίοδο τουλάχιστον ενός μήνα κατά τη διάρκεια των δώδεκα μηνών που προηγούνται της ημερομηνίας δημοσίευσης του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Εξουσίες
Υπουργού.
Πρώτος
Πίνακας.
Μέρος I.

3.—(1) Ο Υπουργός, ύστερα από συνεννόηση με την Τεχνική Επιτροπή, και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο Μέρος I του Πρώτου Πίνακα:

(α) Καθορίζει ποιοτικούς στόχους στο βαθμό που απαιτούνται ή είναι επιθυμητοί για σκοπούς του παρόντος Νόμου:

(i) Για τέτοια τμήματα των νερών της Κύπρου, όπως θα κρίνει σκόπιμο, και

(ii) για τέτοια τμήματα των νερών της Κύπρου, όπως θα ορίσει το Υπουργικό Συμβούλιο.

(β) παρέχει άδεια για απόρριψη μέσα στα νερά της Κύπρου, ή μέσα ή πάνω στο έδαφος ή το υπέδαφος της Κύπρου σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 21.

Εφαρμογή
των προνοιών
του Νόμου.

4. Ο Υπουργός θα εφαρμόζει όλες τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου που αφορούν τη ρύπανση από βιομηχανικές πηγές, εκτός από εκείνες που αφορούν τη συμμόρφωση προς τους όρους άδειας απόρριψης που επιβάλλονται με βάση τα άρθρα 13 και 23, οι οποίες θα εφαρμόζονται από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Εξαιρέση
ρύπανσης
από ιονίζουσες
ακτινοβολίες.

5. Καμιά από τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου δε θα παρέχει εξουσία ελέγχου για τη ρύπανση από ιονίζουσες ακτινοβολίες για τον έλεγχο της οποίας θα ορίσει νόμος.

ΜΕΡΟΣ II

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΡΥΑΚΙΩΝ, ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΝΕΡΟΥ

Προστασία
επιφανειακών
νερών.

6.—(1) Πρόσωπο διαπράττει αδίκημα, αν:

(α) Τηρουμένου του εδαφίου (2), απορρίπτει, εναποθέτει ή διαθέτει, ή προκαλεί ή επιτρέπει την απόρριψη ή εναπόθεση ή διάθεση, σε ρυάκι ή στην ξηρή κοίτη οποιοδήποτε ρυακιού ή σε παράκτια νερά, ή σε λίμνη ή υδατοφράκτη οποιοδήποτε αντικειμένου ή ύλης, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά τους.

- (β) εναποθέτει ή προκαλεί ή επιτρέπει την εναπόθεση οποιουδήποτε αντικειμένου ή ύλης σε τόπο από τον οποίο δυνατόν να πέσει ή να μεταφερθεί σε ρυάκι, στην ξηρή κοίτη του ή σε λίμνη ή υδατοφράκτη, έτσι ώστε να ρυπαίνει ή να τείνει να ρυπάνει τα νερά τους·
- (γ) αποκόπτει ή εκριζώνει ή προκαλεί ή επιτρέπει την αποκοπή ή εκρίζωση, οποιασδήποτε βλάστησης που βρίσκεται πάνω ή τόσο κοντά σε κοίτη ρυακιού, ώστε η εν λόγω βλάστηση να πέσει μέσα στο ρυάκι ή στην ξηρή κοίτη του, έτσι ώστε να ρυπαίνει ή να τείνει να ρυπάνει ή να αυξήσει τη ρύπανση του μέρους εκείνου του ρυακιού.

(2) Πρόσωπο δεν είναι ένοχο αδικήματος δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (1), αν η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση γίνεται σύμφωνα με άδεια που παραχωρείται από τον Υπουργό με βάση τον παρόντα Νόμο.

(3) (α) Τηρουμένης της παραγράφου (γ) του παρόντος εδαφίου θα αποτελεί υπεράσπιση σε ποινική δίωξη βάση της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) η απόδειξη ότι η εναπόθεση έγινε στα πλαίσια καλής γεωργικής πρακτικής.

(β) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμα να καθορίσει γεωργικές πρακτικές ως καλές γεωργικές πρακτικές για σκοπούς του παρόντος άρθρου.

(γ) Σε περίπτωση παραπόνου από οποιοδήποτε πρόσωπο για τις περιβαλλοντικές συνέπειες λόγω της χρήσης καλής γεωργικής πρακτικής σε συγκεκριμένο τόπο, ο Υπουργός, κατόπιν συνεννοήσεως με το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την πρακτική αυτή και οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα θα κρίνει σκόπιμο, δύναται με διάταγμα να προνοεί όπως:

- (i) Υπεράσπιση δε θα ισχύει για την πρακτική εκείνη σε συγκεκριμένο χώρο ή συγκεκριμένη εποχή του χρόνου, ή
- (ii) υπεράσπιση θα είναι δυνατή σε τέτοιο τόπο ή τέτοιο χρόνο, νοουμένου ότι λαμβάνονται καθοριζόμενες προφυλάξεις από το πρόσωπο που χρησιμοποιεί την πρακτική.

(4) Σε ποινική δίωξη δυνάμει της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) αποτελεί υπεράσπιση, αν ο κατηγορούμενος αποδείξει ότι η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση οφειλόταν σε αίτια πέραν του ελέγχου του, ότι επέδειξε την οφειλόμενη φροντίδα και επιμέλεια να προλάβει ή να παρεμποδίσει τη διάπραξη του αδικήματος και ότι, μόλις αντιλήφθηκε την αδυναμία του να το πράξει, έλαβε όλα τα εφικτά μέτρα για επανόρθωση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(5) Σε ποινική δίωξη δυνάμει της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) αποτελεί υπεράσπιση, αν αποδειχθεί ότι η εναπόθεση ήταν εναπόθεση αποβλήτων σε χώρο κατεχόμενο από πρόσωπο που είχε ειδική άδεια διαθέσεως αποβλήτων που εκδόθηκε από τον Υπουργό, ότι η εναπόθεση ήταν σύμφωνη με τους όρους της άδειας αυτής και ότι όλοι οι όροι της άδειας τηρήθηκαν, με εξαίρεση τους όρους που αφορούν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν μετά την εναπόθεση.

(6) Σε ποινική δίωξη δυνάμει του παρόντος άρθρου, αποτελεί υπεράσπιση, αν αποδειχθεί ότι ο κατηγορούμενος ενεργούσε με βάση οδηγίες που δόθηκαν σ' αυτόν από ή εκ μέρους του εργοδότη του και ότι δεν είχε λόγο να πιστεύει ότι συμμόρφωση με τις οδηγίες θα οδηγούσε σε διάπραξη αδικήματος κατά παράβαση του παρόντος άρθρου.

Προστασία
υπόγειων
νερών.

7.—(1) Ο Υπουργός δύναται με διάταγμα να καθορίζει περιοχές μέσα στις οποίες δε θα γίνεται απόρριψη στο έδαφος ή στο υπέδαφος υγρού, ημιυγρού ή στερεού αποβλήτου ή οποιασδήποτε καθορισμένης κατηγορίας τέτοιου αποβλήτου.

(2) Αποτελεί αδίκημα η απόρριψη ή πρόκληση ή η ανοχή απόρριψης στο έδαφος ή στο υπέδαφος οποιουδήποτε αποβλήτου, όταν η απόρριψή του απαγορεύεται με διάταγμα εκδιδόμενο με βάση το εδάφιο (1).

(3) Κάθε πρόσωπο που διαπράττει αδίκημα κατά παράβαση του εδαφίου (2) υπόκειται σε χρηματική ποινή και δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες λίρες ή σε φυλάκιση μέχρι ένα χρόνο ή και στις δυο αυτές ποινές.

Μέτρα
πρόληψης
από τυχαία
ρύπανση των
πηγών
προμήθειας
νερού για
οικιακή
χρήση.

8.—(1) Για σκοπούς προστασίας των πηγών ή πιθανών πηγών προμήθειας νερού για οικιακή χρήση, περιλαμβανομένων νερών σε υδατοφράκτες, δεξαμενές ή έργα διανομής νερού, το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται με Κανονισμούς να καθορίσει περιοχή και να ορίσει ότι:

(α) Κάθε δραστηριότητα που καθορίζεται στους Κανονισμούς θα εκτελείται στην περιοχή αυτή μόνο κατόπιν άδειας του Υπουργού η οποία θα δίδεται μόνο σύμφωνα με τους όρους που ο ίδιος εύλογα θα επιβάλει για την προστασία των πηγών νερού·

(β) θα αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο το να ασκεί οποιαδήποτε καθορισμένη δραστηριότητα μέσα στην περιοχή, εκτός και αν την ασκεί σύμφωνα και με βάση την άδεια.

(2) (α) Αιτητής για άδεια μπορεί να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή αναφορικά με:

(i) Την άρνηση για άδεια·

(ii) οποιουδήποτε όρους στους οποίους υπόκειται η άδεια.

(β) Η προσφυγή θα γίνεται στο Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο δύναται:

(i) Να απορρίψει την προσφυγή,

(ii) να δεχθεί την προσφυγή εναντίον της άρνησης, και να παραχωρήσει την άδεια με τέτοιους όρους, όπως θα κρίνει σκόπιμο ή να δεχθεί την προσφυγή και να παραπέμψει την αίτηση στον Υπουργό για τον καθορισμό των κατάλληλων όρων με τέτοιες οδηγίες, όπως θα κρίνει σκόπιμο,

(iii) να δεχθεί την προσφυγή εναντίον οποιουδήποτε όρου και να αντικαταστήσει τον όρο αυτό, όπως θα κρίνει σκόπιμο ή να παραπέμψει την αίτηση στον Υπουργό για τον καθορισμό νέων όρων, μαζί με τέτοιες οδηγίες αναφορικά με τον όρο αυτό, όπως θα κρίνει σκόπιμο.

(3) Κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του εδαφίου (1):

(α) Δύνανται να καθορίζουν τα πρόσωπα ή τις κατηγορίες προσώπων, τα οποία, σε περίπτωση παραβάσεως οποιωνδήποτε Κανονισμών, θα θεωρούνται ένοχα αδικήματος είτε επιπρόσθετα είτε σε αντικατάσταση άλλων προσώπων ή τάξεων προσώπων,

(β) δύνανται να προνοούν για την ύπαρξη συγκεκριμένης υπεράσπισης σε ποινική δίωξη με βάση τους Κανονισμούς είτε γενικά είτε υπό ορισμένες περιστάσεις,

(γ) δύνανται να προνοούν για ποινές που δε θα υπερβαίνουν το ένα έτος φυλάκισης ή τις δέκα χιλιάδες λίρες πρόστιμο ή και τις δύο ποινές.

9.—(1) Σε περίπτωση που πρόσωπο καταδικάζεται για αδίκημα με βάση τα άρθρα 6, 7, 8 ή 11 του παρόντος Νόμου, και συνεπεία του αδικήματος οποιαδήποτε νερά της Κύπρου έχουν ρυπανθεί και παραμένουν στην κατάσταση αυτή ή η χλωρίδα ή η πανίδα στα νερά αυτά επηρεάστηκε και παραμένει δυσμενώς επηρεασμένη, το Δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα από οποιοσδήποτε επιβληθείσες ποινές, να διατάξει το πρόσωπο που καταδικάστηκε να λάβει τέτοια μέτρα που είναι ευλόγως εφικτά για αποκατάσταση είτε των νερών είτε της χλωρίδας και της πανίδας τους είτε και των δύο στην αρχική τους κατάσταση.

Αποκατάσταση των νερών.

(2) Σε περίπτωση που το πρόσωπο αυτό αρνείται ή παραλείπει να λάβει τα πιο πάνω μέτρα ο Υπουργός δύναται να προβεί στη λήψη των αναγκαίων μέτρων για αποκατάσταση των νερών, της χλωρίδας και πανίδας στην αρχική τους κατάσταση.

(3) Η δαπάνη την οποία υπέστη ο Υπουργός δυνάμει του εδαφίου (2) δύναται να επανακτηθεί από το καταδικασθέν πρόσωπο ως αστικό χρέος.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΑΠΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

10.—(1) Εκτός αν άλλως ρητά αναφέρεται στον παρόντα Νόμο, οι πρόνοιες του παρόντος Μέρους θα εφαρμόζονται μόνο στις βιομηχανικές πηγές.

Ρύπανση από βιομηχανικές πηγές.

(2) Το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, για λόγους ασφάλειας της Δημοκρατίας, να εξαιρέσει με διάταγμα από το παρόν Μέρος του Νόμου οποιαδήποτε υποστατικά της Δημοκρατίας και οποιαδήποτε διεργασία που λειτουργεί από ή εκ μέρους της Δημοκρατίας.

(3) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, οι μελέτες και τα σχέδια οποιασδήποτε εγκατάστασης που εμπίπτει στην έννοια του όρου βιομηχανική πηγή, θα υποβάλλονται στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την εξασφάλιση άδειας απόρριψης.

(4) Η χορήγηση άδειας απόρριψης αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση χορήγησης της οικοδομικής άδειας, χωρίς όμως να δεσμεύεται η αρμόδια αρχή στην άσκηση του ελέγχου της αρμοδιότητάς της.

11.—(1) Τηρουμένου του εδαφίου (2), θα αποτελεί αδίκημα για οποιοδήποτε πρόσωπο το να απορρίπτει ή εναποθέτει, ή το να προκαλεί ή να επιτρέπει την απόρριψη ή την εναπόθεση, από οποιαδήποτε βιομηχανική πηγή ή εγκατάσταση επεξεργασίας αστικών λυμάτων, σε επιφανειακά νερά της Κύπρου, περιλαμβανομένων και παραλιακών νερών:

Απόρριψη σε επιφανειακά νερά.

- (α) Οποιοδήποτε υγρού αποβλήτου,
- (β) οποιοδήποτε υγρού που περιέχει αιωρούμενη ύλη,
- (γ) οποιοδήποτε στερεού αποβλήτου, εκτός σύμφωνα και με βάση άδεια για απόρριψη που δίδεται από τον Υπουργό.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1) δε θα αποτελεί αδίκημα η απόρριψη οποιασδήποτε ουσίας σε δημόσιο υπόνομο με την άδεια της αρμόδιας για το σκοπό αυτό αρχής.

(3) Θα αποτελεί υπεράσπιση σε οποιαδήποτε δικαστική διαδικασία δυνάμει του εδαφίου (1) για τον κατηγορούμενο αν αποδείξει ότι η απόρριψη ή εναπόθεση ή παράβαση της άδειας οφειλόταν σε ενέργεια ή παράλειψη άλλου προσώπου ή σε ατύχημα ή άλλη αιτία πέραν του.